

นิทานชาดก – ลิงเจ้าปัญญา

ในสมัยหนึ่ง พระพุทธเจ้าประทับอยู่วัดเวฬุวัน เมืองราชคฤห์ทรงปรารภพระเวททัต ผู้พยายามปลงพระชนม์พระองค์ ได้ตรัสอดีตนิทานมาสาธก ว่า...

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระโพธิสัตว์เกิดเป็นพญาลิงมีรูปร่างใหญ่โตสวยงาม มีพลังกำลังเท่าช้าง อาศัยอยู่ที่ราวป่า ค้างแม่น้ำแห่งหนึ่ง ในแม่น้ำนั้นมีกระเชือกึ่งฝวเมียอาศัยอยู่ วันหนึ่ง กระเชือกึ่งฝวเมียเห็นร่างกายของพญาลิงแล้วเกิดแพ้ท้องอยากกินหัวใจลิงตัวนั้น

“พี่ช่วยนำมันมาให้ฉันหน่อยนะจ๊ะ”

สามีพูดว่า “น้องจ๋าเราเป็นสัตว์ในน้ำ ลิงเป็นสัตว์บนบก พี่จะจับลิงได้อย่างไรละจ๊ะ”

เมียพูดด้วยความน้อยใจว่า “พี่ต้องหาวิธีจับมันมาให้ได้ มิเช่นนั้นน้องขอตายดีกว่า”

สามีจึงพูดปลอบใจว่า “น้องจ๋า อย่างเพิ่งตายเลยจ๊ะ พี่จะไปจับมันมาเดี๋ยวนี้ละจ๊ะ”

ว่าแล้วก็ไปหาพญาลิงที่กำลังลงมาค้ำน้ำที่ฝั่งพอดี ร้องถามขึ้นว่า “ท่านลิง ท่านกินแต่กล้วยที่ฝั่งนี้ไม่เบื่อหรือ ไม่คิดอยากจะทำไปกินผลไม้ฝั่งโน้นบ้างหรือ”

ลิงตอบว่า “ท่านกระเชือกึ่งฝวนี้กว้างใหญ่ไพศาล เราจะข้ามไปได้อย่างไร”

กระเชือกึ่งฝวได้ทีจึงเสนอตัวว่า “ถ้าท่านจะไปจริง ๆ ก็ขึ้นบนหลังของเราไปก็ได้ เราอาสาจะไปส่ง”

ลิงเชื่อคำพูดของมันจึงได้กระโดดขึ้นบนหลังกระเชือกึ่งฝวไป

กระเชือกึ่งฝวพาไปถึงกลางแม่น้ำก็มุดลงค้ำน้ำ ลิงร้องถามว่า “ท่านแก้มึงเรา จะให้เราจมน้ำตายหรือไม่”

กระเชือกึ่งฝวตอบว่า “เรามีได้คิดอาสาจะพาท่านไปฝั่งโน้นจริง ๆ หรือก เมียเราแพ้ท้องอยากกินหัวใจท่าน เราจะพาท่านไปให้เมียเรากินต่างหาก”

ลิงพูดขึ้นด้วยเล่ห์ว่า “เพื่อนเอ๋ย ท่านบอกมาก็ดีแล้ว หากหัวใจอยู่ในท้องเราเมื่อกระโดดไปมาบนต้นไม้ หัวใจเราก็แหลกหมดคนละสิ หัวใจไม่ได้อยู่กับเรา”

กระเชือกึ่งฝวถามไปว่า “แล้วท่านเอาหัวใจไปไว้ที่ไหนละ”

ลิงจึงชี้ไปที่ต้นมะเดื่อต้นหนึ่งที่ไม่ไกลนักมีผลสุกเป็นพวงอยู่ พร้อมกับพูดว่า “นั่นไง หัวใจของเราแขวนอยู่ที่ต้นมะเดื่อนั่นไง”

กระเชือกึ่งฝวพูดว่า “หากท่านให้หัวใจแก่เรา เราจะไม่ฆ่าท่าน”

ลิงพูดว่า “ถ้าเช่นนั้นท่านพาเราไปที่นั่นสิ เราจะให้หัวใจแก่ท่าน”

จระเข้จึงพาลิงไปส่งที่ต้นมะเดื่อนั้น ถึงกระโดดขึ้นต้นมะเดื่อไปแล้ว พร้อมกับพูดว่า
“เจ้าจระเข้หน้าโง่ หัวใจสัตว์ตัวไหนจะอยู่บนยอดไม้ เจ้าใหญ่แต่ตัวเสียเปล่า หามีปัญญาไม่”
แล้วกล่าวเป็นคาถาว่า

“เราไม่ต้องการด้วยผลมะม่วง ผลหว้า และผลขนุนที่ท่านเห็นฝั่งสมุทร โนน ผลมะเดื่อของเราต้น
นี้ดีกว่าร่างกายของท่านใหญ่โตเสียเปล่าแต่ปัญญาไม่สมกับ ร่างกายเลย จระเข้..ถูกเราลวงแล้ว
บัดนี้เจ้าจงไปตามสบายเถิด”

จระเข้พอทราบว่าหลงกลถึงแล้วก็ เป็นทุกข์เสียใจซึมเซาเหมือนกับเสียพนัน มุคกลับยังถิ่นที่อยู่
ของตนตามเดิม

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า

คนโง่ยอมเป็นเหยื่อของคนฉลาด รู้จักใช้ปัญญาเอาชีวิตรอดมาได้เป็นยอดดี

ที่มา

<http://xn--12cr4akjb8ocn.whitemedia.org/>